

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4573/2018
02.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., ..., коју заступа пуномоћник Татјана Љубисављевић, адвокат из ..., против тужених Градске општине Врачар, чији је заступник Општинско правобранилаштво Градске општине Врачар, Београд и Града Београда, кога заступа Градско правобранилаштво Града Београда, ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6948/16 од 01.02.2018. године, на седници одржаној 02.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 6948/16 од 01.02.2018. године, одбија жалба тужених и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П 20391/15 од 26.04.2016. године, исправљена решењем Првог основног суда у Београду П 20391/15 од 29.08.2016. године.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужени да тужилји накнаде трошкове ревизијског поступка у износу од 142.500,00 динара.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 20391/15 од 26.04.2016. године, исправљеном решењем истог суда П 20391/15 од 29.08.2016. године, ставом првим изреке, утврђено је да је тужилја АА из ..., ..., власник непокретности - двоипособног стана број ..., површине 42,86м², на ... спрату у улици ... број ..., зграде постојеће на кат. парц. бр. ... КО ..., ..., а описаној у листу непокретности РГЗ број ..., што су тужени дужни да признају и трпе. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужилји накнаде трошкове поступка у износу од 307.246,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 6948/16 од 01.02.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда са исправком у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужилје којим је тражила да се утврди да је власник непокретности ближе описане у овом ставу изреке, што су тужени Градска општина Врачар и Град Београд дужни да признају и трпе. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде са исправком, тако што је обавезана тужилја да на име

трошкова поступка исплати туженој Градској општини Врачар износ од 166.500,00 динара, а туженом Граду Београду износ од 145.500,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезана је тужила да туженој Градској општини Врачар накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 33.000,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужила је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиле основана.

У поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на које Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, ББ, стрицу тужиле, је решењем Стамбене задруге „Светозар Марковић“ из Београда од ... 1967. године, пренет у својину двособан стан број ... на ... спрату стамбене зграде у ..., у улици ... број ..., површине око 42м², који стан је изградила наведена Стамбена задруга, уз напомену да исти може укњижити своје право својине на стану без даљег одобрења и сагласности задруге, с обзиром да је исплатио цену стана. Овом решењу претходило је решење од 1962. године, са печатом Стамбене задруге, којим је ББ дозвољено усељење у наведени стан. Покојни ББ није укњижио своје право својине на предметном стану иако је у истом живео почев од 22.11.1962. године па до своје смрти 02.10.1994. године. Иза покојног ББ у предметном стану остао је да живи његов син ВВ који је преминуо 23.04.2010. године, а након његове смрти стан је запечаћен. Решењем Првог основног суда у Београду од 22.12.2011. године на заоставштини покојног ВВ, у коју није улазио спорни стан јер није био уписан код РГЗ-Службе катастра, па није ни могао бити предмет решења, оглашена је његова сестра од стрица АА. На основу захтева тужиле, РГЗ Служба за катастар непокретности Београд је својим решењем од 17.01.2014. године дозволио упис промена у листу непокретности број ... КО ... за зграду у улици ... број ..., постојећој на катастарској парцели број ... и то тако што је уписано право својине на посебном делу зграде – двоипособном стану број ... на ... спрату зграде површине 42,86м², плус балкон 3,04м² лоциран ка ... у корист Стамбене задруге „Светозар Марковић“, Београд, са уделом од 1/1. Наведена Стамбена задруга престала је да постоји на основу решења Окружног привредног суда у Београду Ст 39/76 од 20.12.1976. године, којим је утврђено да Задруга нема средстава за стечајну масу, због чега није отворен поступак стечаја над дужником, те је из Регистра задруга овог суда брисан дужник, а средства са жиро рачуна дужника у одређеним износима пренета су на СО Врачар, без обавеза.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев налазећи да је исти основан, на основу одредаба члана 28. ст. 4. и 5. и члана 30. ст. 1. и 2. Закона о основама својинско правних односа и члана 18. став 3. Закона о јавној својини („Службени гласник РС“ бр. 72/11...108/16).

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев са образложењем да је првостепени суд погрешно применио материјално право због

погрешног закључка да су тужени пасивно легитимисани, јер у моменту брисања из Регистра, Стамбена задруга „Светозар Марковић“ није имала имовину, због чега и није био покренут стечај јер није било средстава за стечајну масу, а пренос новчаних средстава на рачун Општине Врачар, не чини је правним следбеником задруге, због чега нема места ни примени одредбе члана 18. став 3. Закона о јавној својини за заснивање пасивне легитимације Града Београда.

Према становишту Врховног касационог суда, ревизијом се основано указује да је приликом доношења другостепене одлуке материјално право погрешно примењено.

Одредбом члана 28. Закона о основама својинско правних односа прописано је да савестан држалац непокретне ствари на којој други има право својине стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 20 година (став 4.), а да наследник постаје савестан држалац од тренутка отварања наслеђа и у случају када је оставилац био несавестан држалац, а наследник то није знао нити могао знати, а време за одржај почиње тећи од тренутка отварања наслеђа (став 5.). Одредбом члана 30. истог закона прописано је да време потребно за одржај почиње тећи оног дана када је држалац ступио у државину ствари, а завршава се истеком последњег дана временом потребног за одржај (став 1.), а у време потребно за одржај урачунава се и време за које су претходници садашњег држаоца држали ствар као савесни и законити држаоци, односно као савесни држаоци (став 2.). Одредбом члана 18. став 3. Закона о јавној својини („Службени гласник РС“ бр. 72/11...95/18), прописано је да на ствари које прибави градска општина, право својине стиче град у чијем је саставу градска општина, а градска општина има право коришћења.

С обзиром на цитиране законске одредбе, по оцени Врховног касационог суда, погрешан је закључак о неоснованости тужбеног захтева због непостојања пасивне легитимације на страни тужених и немогућности тужиље да конкретном тужбом утврди право својине на спорној непокретности. Тачно је да је решењем Стамбене задруге „Светозар Марковић“ из Београда од 1967. године правном претходнику тужиље ББ пренет у својину спорни стан који је он користио почев од 1962. године, па до своје смрти 1994. године, а након његове смрти његов син ВВ, који је преминуо 2010. године, чији је правни следбеник тужиља, као његов наследник, што би тужиљи давало основ да укњижи своје право својине у земљишним књигама као сестра од стрица оставиоца, јер је по њеном захтеву извршена промена код РГЗ Служба за катастар непокретности Београд 2014. године и као власник спорног стана уписана Стамбена задруга „Светозар Марковић“. Међутим ово решење, донето на основу уговора о заједничкој изградњи 1962. године, није исправа подобна за укњижбу стана (није снабдевано печатом), због чега тужиља не би с успехом могла остварити упис у земљишне књиге. Тужиља своје право може остварити једино путем тужбе за утврђење као у конкретном случају против Града Београда и Општине Врачар, које су, супротно схватању другостепеног суда пасивно легитимисани у овом поступку, што произилази из решења Окружног привредног суда у Београду Ст 39/76 од 20.12.1976. године, којим је утврђено да Задруга нема средстава за стечајну масу и да су сва права пренесена на СО Врачар, без обавеза, из чега даље произилази да је на основу члана 18. став 3. Закона о јавној својини пасивно легитимисан и Град Београд. С обзиром на наведено, полазећи од одредби чланова 28. и 30. Закона о основама својинско правних односа, испуњени су услови да тужиља као оглашени наследник правних претходника стекне право својине на предметној непокретности одржајем, јер су претходници тужиље

предметни стан држали непрекидно почев од 1962. године, због чега је протекао рок који се по закону тражи за стицање својине одржајем.

На основу изложеног, применом члана 416. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

Тужиљи, која је успела са ревизијом, сагласно одредбама чл. 153, 154. и 163. ЗПП досуђени су трошкови ревизијског поступка у траженом и опредељеном износу од 45.000,00 динара за састав ревизије, и 97.500,00 динара на име таксе на ревизију, због чега је одлучено као ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Бисерка Живановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић